

בס"ד. שיחת ד' מרחשון, אור ליום ועש"ק פ' נח תשל"ז*

די נשמה (דכל השייכים לזה) דערהערן גלייך.¹

ובפרט בשעת מען חזר'ט אין אן עת רצון, ומכ"ש אין דעם זמן פון מועדים לשמחה, וואָס שמחה פּורץ גדר' – וועט במילא די נשמה דערהערן עס בכל מקום.

וויבאַלד אָבער עס ווערט נעענטער צו דער גאולה האמיתית והשלימה וואָס דעמולט וועט זיין „ונגלה כבוד הוי" וראו כל-בשה גוי"ס, אז מען וועט זעהן (ניט בלויז „בעין השכל הרוחני", נאָר) „בראי' גשמית בעין הגשמי",

ביז ווי, כמדובר כמה פעמים, אז פון דעם לשון „וראו כל בשר" (ניט „וראו כל עיני בשר", ע"ד ווי „ותחזינה עינינו"), איז מוכח אַז דער בשר גופא וועט דערזעהן (ניט נאָר דערפילן נאָר אויך דערזעהן) דעם כח הפועל בנפעל, ביז – דעם „כבוד הוי",

הקצרים ע' תסד) שהה"מ „הי' נוהג כשנפלה לו איזה השגה הי' אומרה בפה אף שלא יבינו השומעים . . . בכדי להמשיך את ההשגה . . . בזה העולם . . . עיני שמדברה . . . ממשיכה לעוה"ז ואזי כשימשיכנה לעוה"ז יוכל אחר אף שהוא בסוף העולם להשיגה וכו'".

(2) ומש"כ

(3) שגם חוה"מ – בכללם (שו"ע אדה"ז סתקטיט

ס"ז. מ"מ שם הל' שבת סרמ"ב ס"א).

(4) ראה לקו"ת תוריע כ, ג. ובכ"מ. ובארוכה,

המשך שמח תשמח תרני"ז ע' 49 [סה"מ תרני"ז ע' רכג] ואילך.

(5) ישע"י מ, ה.

(6) ראה בארוכה שער האמונה פכ"ה.

* (ע' בנכ"ק לא נמרה ההרעה. המריל.

א. די סיבה פון היינטיקע התוועדות (וואָס אַ התוועדות אין דעם זמן איז, לכ-אורה, אַ דבר חידוש) –

עס איז בהמשך דערצו, וואָס אין די לעצטע חדשים איז מען זיך משתדל צו איבער'חזר'ן אַ וואָרט פון רבותינו נשיאנו (אויך פון תושב"כ און תושבע"פ בכלל) אין אַזאַ אופן, אַז פון דעם אָרט וואו מ'חזר'ט איבער דברי רבותינו

– דער אָרט וואָס איז געווען די ד' אמות של תורה און ד' אמות של תפלה פון נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמ"ר –

זאָל עס גלייך אַנקומען בכל מקום וואו נאָר מעגליך, דורך דעם וואָס מען באַנוצט זיך מיט די ענינים צו וועלכע מען האָט דערגרייכט דוקא אין די גאָר לעצטע יאָרן (אַזוי ווי טלפון וכיו"ב), וואָס דאָס איז דאָך שייך נאָר ווען די התוועדות איז בימי החול.

אין אַ התוועדות פון שבת ויו"ט – וויבאַלד אַז דאָן טאָר מען ניט נוצן זיך מיטן טלפון וכיו"ב – דערגרייכן די רייד (בשעת מעשה) נאָר אין אַ מקום מוגבל, און בנוגע צו די איבעריקע ער-טער – דאָרף מען זיך פאַרלאָזן אַז מען וועט דערנאָך איבערגעבן אויך דאָרטן די ענינים וועלכע האָבן זיך גערעדט,

אַדער, וויבאַלד אַז דאָס זיינען ווער-טער פון רבותינו נשיאנו – און בשעת מען חזר'ט זיי איבער קומען זיי אַראָפּ נאָכאַמאָל אין אויר העולם – וועט דאָס

(ע' בתחלת ההתוועדות אמר המאמר ד"ה אלה תולדות נח (מקודם לזה – נגנו הניגון שקודם דא"ח).

(1) ראה מאה שערים (ע' כח [מאמרי אדה"ז

נתגלה געוואָרן נייע ענינים וואָס פריער האָט מען ניט געוואוסט פון זיי.¹⁰

ולכאורה, וואָס איז די שייכות פון די ביידע ענינים – דער גילוי פון חכמת התורה, און פון חכמות העולם – וואָס דער זהר זאָגט ביידע זאָכן בחדא מחתא?

נאָך מער: דאָס וואָס „בשית מאה שנין לשתיתאה יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי דחכמתא לתתא“ איז עס אַלס הכנה צו די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקו [ווי ער זאָגט דאָרט אין זהר „ויתתקן עלמא לאעלא בשביעאה“] – איז דאָך ניט פאַרשטאַנן-דיק: וואָס פאַר אַ שייכות האָט „יתפתחון . . . מבועי דחכמתא לתתא“ (די התפתחות אין חכמות העולם) צו דער גאולה ה' עתידה?

איז דער ביאור אין דעם, אָז די כוונה אין דער התפתחות אין חכמות העולם איז בכדי מען זאָל זיי נוצן „לעבודת ה' או לתורתו“¹¹, ובפרט – צו מפיץ זיין די מעינות פון פנימיות התורה (וועלכע זיינען נתגלה געוואָרן אין זעלבן זמן), וואָס דאָס

– די הפצת המעינות, ובפרט ווען די הפצה איז דורך די ענינים פון חכמות העולם וועלכע זיינען נתגלה געוואָרן בזמן האחרון

[וואָס דורך דעם מאַכט מען זיי פאַר אַ כלי צו זייער תכלית, אָז דורך זיי זאָל דערגרייכט ווערן דער דבר הוי' (תורה)

דעריבער, בתור הכנה לזה, איז מען זיך משתדל צו חזרין בימי החול אויך דורכן טלפון, בכדי אַז דברי רבותינו נשיאנו [די „מעינות“ וועלכע בריינגען דעם „קאתי מר“] זאָלן געהערט ווערן ברגע כמימרא בכל קצוי תבל אויך דורך גוף הגשמי.

ב. כל האמור – בנוגע כל עניני תורה. ווען עס רעדט זיך אָבער אויך וועגן מעשה בפועל (כולל – מבצעים וכיו"ב) – איז דאָך פאַרשטאַנדיק אַז יפה שעה אחת קודם זאָל מען עס הערן.

ג. ענין הנ"ל איז אויך אַ ביאור נוסף אויף דעם וואָס עס שטייט אין זהר¹² (אויפן פסוק בשנת שש מאות שנה לחיי נח וגו') נבקעו כל מעינות תהום רבה¹³, אַז „בשית מאה שנין לשתיתאה יתפתחון תרעי דחכמתא לעילא ומבועי דחכמתא לתתא“ – אַז בשנת ת"ר לאלף הששי וועלן זיך עפענען די שערים פון חכמת התורה (חכמתא דלעילא) און אויך די מעינות פון חכמות העולם (חכמתא ל-תתא).

וואָס מען האָט דאָך געזעהן בפועל, אַז אין דעם זמן האָט זיך אָנגעפאַנגען דער גילוי (ניט נאָר געלערנט לתלמידים במקום א' – נאָר לרבים ובפרסום) פון רזין דאורייתא (תורת החסידות), אָנ-הויבנדיק פון בעש"ט וואָס זיין התגלות האָט זיך אָנגעהייבן (בשנת תצ"ד) אַ פאַר יאָר פאַר „שית מאה שנין לשתיתאה“. און אויך בנוגע צו חכמות העולם, ל-הבדיל – איז אָנהייבענדיג משנים אלו

10 וגם בהתקופה שלאחרי „שית מאה שנין לשתיתאה“ – מדור לדור מתגלים יותר הענינים דפנימיות התורה (כמבואר בארוכה בלקו"ש ח"ז ס"ע 208 ואילך). ועד ש„כד יהא קריב ליומא משיחא אפילו רביי דעלמא כו“ (זהר שם קיח, א). ועד"ו הוא גם בנוגע לחכמות העולם, להבדיל.

11 תניא ספ"ח.

7) אגרת הבעש"ט (גדפסה בסוף ספר בן פורת יוסף ובכ"מ).

8) ח"א קיז, א. [וראה בארוכה לק"ש חט"ו ע' 42 ואילך].

9) פרשתנו ו, יא.

זאל זי תיכף ומיד דערהערט ווערן בכל קצוי תבל [וואו מען קען נאָר דערגרייכן דורך די ענינים פון חכמות העולם וועל-כע זיינען נתגלה געוואָרן בזמן האחרון], צו יעדער אידן, ביז אויך צו נדחי ישראל אל — וואָס דאָס איז אויך אַ הכנה צו „נדחי ישראל יכנס“¹⁹, דורך משיח צדקנו.

ה. די שייכות מיוחדת פון דער הכרזה הנ"ל („ויעקב הלך לדרכו“) מיט היינטיקן טאָג בפרט:

היינט האָט מען ממלא געווען די שליחות וואָס מען האָט געבעטן-געגעבן אין דער התוועדות פון שבת בראשית, אַז אַלס המשך צו די הקפות דשמע"צ ושמח"ת אין די ד' אמות פון כ"ק מ"ח אדמו"ר, זאל מען גיין מיטן זעלבן ניגון און ווערטער — אין „קרית ארבע היא חברון“²⁰, און אויך אין ירושלים העתי-קה המוקפת חומה, אין ביהכ"ס וביהמ"ד פון כ"ק אדמו"ר הצ"צ (וואָס כ"ק מ"ח אדמו"ר איז ממלא מקומו) און ביים כותל המערבי —

איז מיט עטלעכע שעות צוריק — ווי ס'איז אָנגעקומען די ידיעות פון דאָרט (דורכן טלפון)²¹ — האָט מען פאַרענדיקט דעם מילוי השליחות [סיי אין חברון, סיי ביים כותל המערבי און סיי אין ביהכניס וביהמ"ד צ"צ], און ס'קען זיין אַז מאיז נאָך ממשיך דאָרטן אין דעם פאַרבריי-גען.

און וויבאַלד אַז די הקפות וועלכע מען האָט געפראָוועט דאָרטן קומען דאָך (כנ"ל) בהמשך צו די הקפות דשמע"צ ושמח"ת, און מען האָט עס אויך פאַר-גען.

און קול הוי' (מצות — „בקולו תשמעו“¹²) בכל מקום ומקום] —

איז אַ הכנה און כלי צו „ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו'“ וואָס וועט זיין בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

ד. דערפון איז אויך פאַרשטאַנדיק בנוגע לענינינו:

ווי גערעדט אין דער פריערדיקער התוועדות¹³, איז דער פשטות ענין פון „ויעקב הלך לדרכו“¹⁴ הויבט זיך אָן נאָכן סיום וחותם פון חדש תשרי. הגם אַז „ויעקב הלך לדרכו“ איז פאַראַן אויך אין חודש תשרי גופא — במוצאי יום הכיפורים¹⁵, ובפרט במוצאי שמחת תורה, וכידוע¹⁶ וואָס רבינו נשיאנו האָט איבערגעגעבן אַז אין ליובאַוויטש פלעגט זיין דער מנהג צו מכריז זיין במוצאי שמח"ת „ויעקב הלך לדרכו“ — איז אָבער פשטות ענין פון „ויעקב הלך לדרכו“ הויבט זיך אָן נאָכן סיום וחותם פון חודש תשרי (אותיות רשית¹⁷), דער חודש הכללי של כל השנה כולה¹⁸.

ווע"פ האמור לעיל, איז פאַרשטאַנדיק, אַז ס'איז אַ דבר נכון וטוב ביותר, אַז די הכרזה פון „ויעקב הלך לדרכו“ זאל זיין אין אַזאַ אופן, אַז גלייך ווי זי ווערט געזאָגט אין די ד' אמות של תורה ושל תפלה פון כ"ק מ"ח אדמו"ר נשיא דורנו,

(12) תהלים צה, ז. סנהדרין צה, סע"א.

(13) דש"פ בראשית. וראה גם לקמן סעיף יג ובהערה 81.

(14) ל' הכתוב ויצא לב, ב.

(15) המשך וככה תרל"ז רפצ"ו.

(16) ראה שיחת שמח"ת תרצ"ו, ס"ה תיש"א ע'

240.

(17) אוה"ת סוכות ע' איתשנו.

(18) אוה"ת שם. ברכה ע' איתתס. ד"ה צהר

תעשה תש"ב פ"ג.

(19) תהלים קמו, ב.

(20) ל' הכתוב חיי שרה כג, ב.

(21) ע"ד הנ"ל סעיף א' ו'ג'.

במשך כל השנה – ובפרט בר"ה (דער ערשטער מועד פון תשרי) און בשמע"צ ושמח"ת (דער סיום וחותרם פון כל ה-מועדים חדש תשרי) – איז מודגש דער ענין פון אהבת ישראל, וואָס איז דער „יסוד ושרש כל התורה“²⁷:

בשבת שלפני ר"ה לייענט מען אתם נצבים היום כלכם גוי, וואָס דאָס מיינט „לאחדים כאחד“²⁸, און די התאחדות איז אַ הקדמה צו „שתמליכונני עליכם“²⁹ בר"ה³⁰.

און אזוי אויך אין שמע"צ ושמח"ת (וואָס איז די זעלבע קביעות בימי ה-שבוע ווי די ב' ימים דר"ה) איז מען מקריב „פר אחד איל אחד“³¹, ווייל אַלע אידן (פון ראשיכם שבטיכם ביז חוטב עציך ושואב מימיה) ווערן דעמולט איין זאך, וכמרוז³²: פר יחידי למה כנגד אומה יחידה.

און אַט די התאחדות פון אַלע אידן וואָס איז מודגש אין די מועדים פון חדש הכללי (ובפרט אין ר"ה ושמע"צ ושמח"ת), דאַרף מען מיטנעמען על כל השנה כולה – אַז עס זאָל זיין „ואהבת לרעך כמוך“, ליב האָבן אַ צווייטן אידן ווי זיך אַליין, וואָרום אויך דער צוויי-

בונדן מיטן מאָרש של נצחון וועלכן מען זינגט במוצאי יוה"כפ (ווי כ"ק מ"ח אדמו"ר האָט איינגעפירט)²²

– איז דאָך במילא די הכרזה „ויעקב הלך לדרכו“ וואָס מען איז מכריז איצטער, פאַרבונדן מיט אַלע פרטים פון „ויעקב הלך לדרכו“: מיטן ענין פון „ויעקב הלך לדרכו“ ווי ער איז במוצאי יוה"כפ: ווי ער איז במוצאי שמח"ת: און אויך מיטן סיום וחותרם ההקפות (בשנה זו) אין חברון עיר האבות, און אין ירו-שלים „קרית חנה דוד“²³,

וואָס ירושלים האָט דאָך אַ שייכות מיוחדת צו ההקפות²⁴ וואָס דערפאַר איז דער סיום וחותרם פון די פסוקים שאומ-רים לפני ההקפות (בכדי צו בריינגען אַ ראי' מן התורה על ענין ההקפות)²⁵ איז „כ"ט מציון תצא תורה ודבר ה' מ-ירושלים“.

און אויך חברון האָט אַ שייכות מיוחדת צום ענין פון „ויעקב הלך ל-דרכו“ – דער נתינת כח וואָס מען דאַרף מיטנעמען על כל השנה פון חדש תשרי (חדש הכללי), כדלקמן.

1. אין די מועדים פון חדש תשרי – וואָס פון זיי דאַרף מען מיטנעמען אין דער עבודה פון „ויעקב הלך לדרכו“

27 תניא פרק לב (משבת לא, א).

28 לקוטי ר"פ נצבים.

ביאור הדיוק דב' לשונות אלו – „לאחדים“, „כאחד“ – ראה לקוטי ח"ד ע' 1141 ואילך.

29 לשון רז"ל – ר"ה טו, סע"א.

30 ראה לקוטי שם, שע"י, בהתאסף ראשי עם, „שכולם מתאספים יחד להיות לאחדים כאחד“ – ע"י, ויהי בישראל מלך.

31 פינחס כט, לו.

32 סוכה נה, ב. וראה לקוטי ח"ט ע' 233.

וע"פ המבואר בלקוטי שם, שהענין ד,אומה יחידה" שבשמע"צ מתבטא (בעיקר) בהריקודים והקפות – תובן יותר השייכות דחברון ומערת המכפלה (ראה לקומו ס"ו וז) לענין ההקפות.

22 ס' המנהגים חב"ד ע' 59.

23 ככתוב – ישע"י כט, א.

24 להעיר שהיא מוקפת חומה (משנה ערכין לב, א. ובכ"מ) וגם לעת"ל אשר פרות תשב ירושלים הרי נאמר ואני אהי' לה חומת אש (זכרי' ב, ח-ט. נת' בדי' צדקת פרוונו (תריח בשלח שמג, א. ואילך). דיה בראשית תרע"ח, תרצ"ט).

25 דיה לעושה נפלאות תשי"ד קרוב לסופו. וראה בארוכה שיחת יום שמח"ת תשל"ז.

26 ישע"י ב, ג.

השייכות דפסוק זה להקפות – ראה בארוכה שיחת ליל שמח"ת תשל"ז.